

David Bondia Garcia

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES REFERENT A LA QUEIXA RELATIVA A EDUCACIÓ

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 26 de gener de 2021, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava que, després de consultar quins són els centres de secundària adscrits a l'escola concertada on van els seus fills, des del Servei de Gestió del Procés d'Escolarització del Consorci d'Educació de Barcelona li van informar que les adscripcions dels centres concertats són altres centres concertats.

Això suposa que encara que hi hagi d'instituts públics a prop de casa seva, els seus fills no hi podran accedir en igualtat de condicions que altres nois i noies pel simple fet de que la primària l'han fet en una escola concertada.

Un cop acabada la primària, s'hauria de poder garantir l'adscripció de tot l'alumnat a centres d'educació de secundària públics i de proximitat en igualtat de condicions per a tothom.

La ciutadana considera que tenir accés a l'educació pública en igualtat de condicions és un dret de l'alumnat i un deure de les administracions i que sempre hi hauria d'haver prou places públiques a tots els cicles d'ensenyament obligatori sense la necessitat de puntuacions o sortejos. Però a la pràctica, la futura escolaritat ve marcada des d'infantil (P3), cosa que implica que els seus fills sempre estaran els últims de la llista per a qualsevol institut públic.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

D'acord amb el principi d'economia administrativa, no s'ha efectuat cap petició d'informe ja que en l'expedient consta suficient informació per poder emetre un pronunciament. Per aquest motiu, un cop examinat el contingut de la queixa, la documentació aportada per la persona interessada, i la normativa aplicable, aquesta Sindicatura emet la següent decisió.

David Bondia Garcia

CONSIDERACIONS

En referència a la queixa presentada per la ciutadana, aquesta Sindicatura vol fer tot un seguit de consideracions moltes de les quals van quedar recollides en la resolució de maig de 2021 referent a l'avaluació del disseny i la implementació del procés d'admissió de l'alumnat a la ciutat de Barcelona.

1.- Dret a l'educació, igualtat d'oportunitats educatives i inclusió escolar

El dret a l'educació, universal i gratuïta, està reconegut a la Constitució espanyola a l'article 27 que estableix el dret a l'educació en condicions d'igualtat. De manera més específica, la Llei orgànica 8/1985, que regula el dret a l'educació, declarava l'educació com a servei públic essencial i, posteriorment, la Llei orgànica 2/2006 d'educació (recentment modificada per la Llei orgànica 3/2020) incorpora la universalitat i l'equitat com a principis bàsics.

En l'àmbit autonòmic, l'article 4 de la Llei 12/2009 d'educació estableix que tothom té dret a accedir en condicions d'igualtat al sistema educatiu. També està reconegut el dret a l'elecció de centre però en el marc de l'oferta educativa. És a dir, la legislació consagra el dret de les famílies a expressar les seves preferències respecte dels centres educatius durant el procés d'admissió i que aquestes siguin tingudes en compte per l'administració educativa, però no garanteix que les famílies puguin escolaritzar els seus fills i filles als centres educatius que escullin.

L'educació bàsica és obligatòria i ha de ser accessible a tothom. El Servei d'Educació de Catalunya està conformat pels centres públics, però també inclou els centres privats sostinguts amb fons públics, que han de garantir a totes les persones l'accés a una educació de qualitat i en condicions d'igualtat en els ensenyaments obligatoris i en els declarats gratuïts.

A la ciutat, cada any l'oferta de places escolars sufragades amb fons públics és significativament superior al nombre de persones que sol·liciten plaça escolar als nivells d'accés.

Així mateix, el procés d'admissió de l'alumnat és adequat i compleix amb l'objectiu de garantir l'accés universal a l'educació en la mesura en què compta amb una oferta de places suficient per donar resposta a la demanda d'escolarització en les diferents zones de la ciutat, especialment en els centres de titularitat pública, que poden garantir una educació laica a qui ho sol·licita.

No obstant això, encara hi ha zones escolars a la ciutat amb dèficits de places. En aquest sentit, el Consorci treballa per compensar de manera progressiva els dèficits i els superàvits de places escolars en els diferents barris de la ciutat. Alhora, també treballa per augmentar les places públiques. Amb aquesta finalitat està incorporant centres concertats a la xarxa pública i creant més places públiques, especialment en les zones amb un major dèficit.

David Bondia Garcia

2.- Itineraris escolars entre la primària i la secundària i adscripció als centres

L'article 31 del Decret 11/2021 de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya estableix els criteris d'adscripció entre centres de primària i secundària.

Es preveu l'adscripció a un o més centres, sempre que estiguin sufragats amb fons públics, dins el mateix municipi o zona educativa. Aquesta adscripció es farà prenent en consideració la disponibilitat places del centre o centres receptors, la programació de l'oferta de llocs escolars, la proximitat dels centres, l'impacte de les adscripcions en l'escolarització equilibrada de l'alumnat i **també els objectius dels projectes educatius respectius**. De fet, la continuïtat escolar es considera cada vegada més com a un element integrador que facilita l'aprenentatge.

La majoria d'escoles concertades de la ciutat disposen també, en el mateix centre, d'educació secundària. Són excepcionals les escoles de primària concertades (al voltant d'una dotzena aproximadament) que no disposen de secundària i que requereixen una adscripció a un centre de secundària.

El mateix Departament d'Educació està actualment promovent la creació d'instituts-escola, tant a la ciutat de Barcelona com a la resta del territori, com a model integrat d'escolarització dels 3 als 16 anys sota els eixos de continuïtat formativa; enfocament del seguiment evolutiu dels alumnes; convivència d'infants i adolescents; metodologies d'aprenentatge globalitzat; versatilitat, polivalència i globalització de la didàctica docent; així com lideratge marcadament pedagògic.

3.- Assignació de places a la secundària

L'article 32 del Decret 11/2021 recull que, amb caràcter previ a l'assignació de les sol·licituds presentades, en la fase de preinscripció, es fa l'assignació de lloc escolar als o les alumnes que vulguin cursar el primer curs d'educació secundària en el centre o centres al qual estigui adscrit el centre on han finalitzat els ensenyaments d'educació primària. Així, d'acord amb la normativa actual, l'alumnat de les escoles de primària adscrites a un centre de secundària té preferència per rebre una plaça en aquell centre.

Tanmateix, després d'aplicar aquesta preferència, per ordenar les sol·licituds en un centre de secundària (tant públic com concertat) quan la demanda és superior a l'oferta, s'apliquen els criteris de prioritat (existència de germans escolaritzats al centre, proximitat del domicili habitual de l'alumne/a al centre o, si escau, proximitat del lloc de treball del pare o mare, tutor/a o guardador/a de fet, la renda anual de la unitat familiar, etc.). Aquests criteris s'apliquen amb independència de si l'alumnat prové d'una escola de primària pública no adscrita com d'una escola de primària concertada.

D'acord amb les disposicions de l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Un cop considerats els fets i les

David Bondia Garcia

normes aplicables, conclou que, en aquest cas, les adscripcions dels centres de primària a secundària a la ciutat de Barcelona, es fan seguint els criteris que la normativa recull.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la següent decisió:

- **Recomanar al Consorci d'Educació de Barcelona** que continuï treballant per disposar d'una oferta equilibrada a totes les zones de la ciutat, especialment pel que fa a les places de l'escoles públiques, per tal de garantir l'accés a tothom qui ho sol·liciti.
- **Recomanar al Consorci d'Educació de Barcelona** que valori adscriure escoles concertades de primària també a instituts públics en aquelles zones educatives on encara no es pugui garantir una plaça pública a tot l'alumnat que ho sol·licita en iniciar l'escolaritat.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.